

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

zrealizowanej w trybie uproszczonym w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. Ludwika Bierkowskiego¹ na temat: *Funkcjonowanie SP ZOZ MSWiA w Poznaniu w zakresie wybranych zagadnień.*

Kontrola została zarządzona przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka².

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 13 marca 2017 r. do 25 kwietnia 2017 r., na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*³, przez zespół kontrolerów MSWiA w składzie:

- kierownik zespołu kontrolerów – Agnieszka Maksymowicz-Jastrzębska, radca ministra w Departamencie Kontroli i Nadzoru MSWiA, upoważnienie Nr 25/2017 z 10 marca 2017 r.,
- członek zespołu kontrolerów – Iwona Zielińska, starszy specjalista w Departamencie Kontroli i Nadzoru MSWiA, upoważnienie Nr 26/2017 z 10 marca 2017 r.

Zakres kontroli obejmował:

1. Przeprowadzanie wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie inwestycji budowlano-remontowych oraz realizacja powierzonych prac.
2. Realizację umów zawartych z firmą B.Braun Avitum Poland Sp. z o. o.⁴

¹ Zwany dalej również SP ZOZ MSWiA, Zakładem lub Szpitalem.

² Zgoda Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na przeprowadzenie kontroli - Notatka służbowa z 6 marca 2017 r.

³ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

⁴ Zwana dalej Avitum.

3. Gospodarowanie mieniem w zakresie najmu powierzchni Szpitala dla lekarzy rodzinnych i na działalność gospodarczą.
4. Funkcjonowanie w Zakładzie rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i nepotyzmowi.
5. Przygotowanie inwestycji w zakresie uzasadnienia zainstalowania baterii fotowoltaicznych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. W zakresie pkt 2 i pkt 5 kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2005 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj.: 13 marca 2017 r.

Celem kontroli była ocena funkcjonowania Zakładu w aspektach wskazanych jako obszary potencjalnych nieprawidłowości w korespondencji kierowanej do MSWiA, w szczególności w zakresie wybranych zagadnień dotyczących postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w których wielokrotnie wygrywała firma „WOL – BUD”, realizacji umów zawartych z firmą B.Braun Avitum Poland Sp. z o. o., zasad najmu powierzchni Szpitala dla lekarzy rodzinnych i na działalność gospodarczą.

Dodatkowo celem kontroli było sprawdzenie funkcjonowania w Zakładzie rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i nepotyzmowi.

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli, takich jak: legalność, rzetelność, celowość oraz gospodarność.

- Dyrektorem Zakładu od 5 listopada 2002 r. jest dr n.med. Przemysław Daroszewski.
- Zastępcą Dyrektora ds. Ekonomiczno-Administracyjnych od 15 września 2007 r. jest Walerian Szymański.
- Zastępcą Dyrektora ds. Lecznictwa od 1 maja 2008 r. jest Zbyszek Szymanowski.
- Głównym Księgowym od 1 lutego 2010 r. jest Irena Adamczewska.
- Kierownikiem Działu Eksploatacji i Inwestycji:
 - od 1 stycznia 2009 r. do 17 sierpnia 2014 r. była Małgorzata Polaczyk-Badzińska.
 - od 1 października 2014 r. jest Karolina Tokłowicz-Wandachowicz.
- Kierownikiem Działu Zamówień Publicznych i Zaopatrzenia:
 - od 2 maja 2011 r. do 31 maja 2013 r. p.o. kierownika była Krystyna Rusinek,
 - od 1 czerwca 2013 r. jest Krystyna Rusinek.

I. OCENA

Działania Zakładu w zakresie realizacji wybranych zadań, w szczególności dotyczących postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w których wygrywała firma „WOL – BUD”, realizacji umów zawartych z firmą B.Braun Avitum Poland Sp. z o. o. oraz zasad najmu powierzchni Szpitala ocenia się **pozytywnie**.

Na podstawie skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych stwierdzono, że w Szpitalu przestrzegano ogólnych zasad wynikających z przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁵ oraz właściwie zastosowano zasady, formy i tryb postępowań przetargowych. Na każdym etapie prowadzenia postępowań przestrzegano zasad jawności, uczciwej konkurencji oraz równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie.

Realizacja umowy *dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku* oraz umów „towarzyszących” podpisanych z Avitum przebiegała zgodnie z postanowieniami w nich określonymi. Współpraca pomiędzy Zakładem a Avitum układała się korzystnie. Firma Avitum zrealizowała zobowiązania wynikające z treści zawartych umów. Dodatkowo świadczyła na rzecz Zakładu nieodpłatne usługi przekraczające zobowiązania umowne, polegające na regeneracji zakładowego instrumentarium chirurgicznego.

Gospodarowanie mieniem w zakresie najmu powierzchni Szpitala dla lekarzy rodzinnych i na działalność gospodarczą realizowano zgodnie z przepisami.

Rozwiązania organizacyjno-prawne funkcjonujące w Szpitalu w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i nepotyzmowi uznano za wystarczające.

Dodatkowo, sprawdzono inwestycję zrealizowaną w Zakładzie w 2014 r. w zakresie zainstalowania kolektorów słonecznych oraz przygotowanie inwestycji w zakresie uzasadnienia zainstalowania baterii fotowoltaicznych w ramach nowego przedsięwzięcia realizowanego w Szpitalu. Ustalono, że brak wiedzy inwestora na temat uzyskanych oszczędności z tytułu korzystania z kolektorów słonecznych wskazywał na niewystarczające działania w zakresie planowania przedsięwzięcia i monitorowania uzyskanych rezultatów. W związku z powyższym niezbędne jest dokonanie rzetelnej analizy uzasadniającej ekonomiczne wykorzystanie nowej inwestycji, w tym pozyskanie oszczędności, co będzie wskazywało m.in. na zasadność zrealizowania przedsięwzięcia oraz stopę zwrotu z inwestycji w stosunku do poniesionych kosztów.

⁵ t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, zwana dalej *Pzp*.

III. USTALENIA KONTROLI

1) Przeprowadzanie wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie inwestycji budowlano-remontowych oraz realizacja powierzonych prac.

Działania Zakładu w zakresie przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie inwestycji budowlano-remontowych oraz realizację powierzonych prac firmie „WOL-BUD” ocenia się **pozytywnie**. W latach 2011-2016 postępowania o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzono oraz dokumentowano w oparciu o obowiązujące przepisy. W szczególności przestrzegano przepisów dotyczących wyłaniania wykonawców robót budowlano-remontowych w Szpitalu w zakresie zasad jawności, uczciwej konkurencji oraz równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie.

Podstawę prawną funkcjonowania systemu zamówień publicznych w SP ZOZ MSWiA w Poznaniu stanowiły: ustawa *Prawo zamówień publicznych*, przepisy aktów wykonawczych do ustawy *Pzp* oraz wewnętrzne regulacje w zakresie udzielania zamówień publicznych⁶.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Procedury zam. pub.*]

⁶ Zarządzenie Nr 58/2010 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad postępowania w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego przy udzielaniu zamówień publicznych.

Zarządzenie Nr 28/2012 Dyrektora SPZOZ MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany treści Regulaminu udzielania zamówień publicznych w ZOZ MSWiA w Poznaniu im. Prof. L. Bierkowskiego, stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 58/2010.

Zarządzenie Nr 37/2012 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie uchylecia mocy obowiązującej i nadania aktualnej treści załącznika Nr 2 do Zarządzenia Nr 58/2010 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad postępowania w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego przy udzielaniu zamówień publicznych. Zarządzenie Nr 37/2012 określiło aktualne brzmienie załącznika Nr 2 – Regulamin Udzielania Zamówień w SPZOZ MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.

Zarządzenie Nr 28/2014 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie uchylecia mocy obowiązującej i nadania aktualnej treści załącznika Nr 2 do Zarządzenia Nr 58/2010 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad postępowania w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego przy udzielaniu zamówień publicznych, który stanowi załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 37/2012 z dnia 24 lipca 2012 r. Zarządzenie Nr 28/2014 określiło aktualne brzmienie załącznika Nr 2 – Regulamin Udzielania Zamówień Otwartych dla Zamówień których wartość nie przekracza kwoty 30.000 euro dla dostaw, usług i robót budowlanych.

Zarządzenie nr 15/2015 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 4 maja 2015 r. w sprawie uchylecia mocy obowiązującej i nadania aktualnej treści załącznika Nr 2 do zarządzenia Nr 58/2010 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie zasad postępowania w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego przy udzielaniu zamówień otwartych, który stanowi załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 28/2014 z dnia 6 czerwca 2014 r. zmienione zarządzeniem Nr 37/2016 Dyrektora SP ZOZ MSWiA z 23 grudnia 2016 r.

1.1. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych powyżej progu ustawowego.

W latach 2011 – 2016 Szpital przeprowadził 13 postępowań o udzielenie zamówień publicznych dotyczących inwestycji budowlano-remontowych prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego. W 1 przypadku postępowanie zostało unieważnione z uwagi na fakt, że wszystkie oferty przewyższały kwotę jaką zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia. Firma „WOL-BUD” brała udział w 8 postępowaniach, z czego w 6 wygrała. Kontroli poddano 4 z 8 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w których brała udział Firma „WOL-BUD”⁷. Kontrolowane postępowania przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy *Pzp*. Wartość przedmiotowych postępowań nie przekroczyła kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy *Pzp*.

[Dowód: akta kontroli str. 178-182]

Do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (postępowanie Nr Zp/p/14/16)⁸ powołano Komisję Przetargową. W postępowaniach, w których nie było obowiązku powołania Komisji Przetargowej, Kierownik Zamawiającego powołał osoby odpowiedzialne za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania (postępowanie Nr ZP/p/16/12, ZP/p/47/12, ZP/p/18/13). Komisja przetargowa lub osoby wskazane do przygotowania i przeprowadzania postępowań, odpowiedzialne były m.in. za opracowanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowań, w szczególności za przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia, ustalenie wartości zamówienia, określenie kryteriów oceny ofert, ocenę spełniania warunków udziału w postępowaniu. Osoby wykonujące czynności w postępowaniach objętych kontrolą złożyły, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie, określone w art. 17 ust. 1 ustawy *Pzp*. Osoby wykonujące w postępowaniach czynności zastrzeżone dla zamawiającego posiadały stosowne pełnomocnictwa wydane przez Dyrektora Zakładu⁹.

W opracowanych SIWZ zawarte zostały wszystkie elementy wynikające z art. 36 ustawy *Pzp*. W postępowaniach żądano od wykonawców właściwych dokumentów zgodnie z obowiązującym w okresie objętym kontrolą rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w *sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane*¹⁰. Zgodnie z SIWZ wykonawcy zobowiązani byli do wskazania w ofercie podwykonawców oraz jakie części zamówienia powierzą do realizacji podwykonawcom. W SIWZ zamawiający przewidział udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy *Pzp*. SIWZ udostępniono na stronie internetowej www.szpitalmswpoznan.pl od dnia

⁷ *Przebudowa Oddziału Chirurgii Urazowej i Ortopedii* (sprawa Nr ZP/p/16/12); *Dostosowanie pomieszczeń szpitalnych dla potrzeb Oddziału Hematologii i Chorób Wewnętrznych* (sprawa Nr ZP/p/47/12); *Przebudowa kondygnacji na potrzeby Oddziału Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Pododdziałem Diagnostyki Kardiologicznej* (sprawa Nr ZP/18/13); *Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy X piętra na potrzeby nowo tworzonego Oddziału Rehabilitacji Neurologicznej wraz z pierwszym wyposażeniem* (sprawa Nr ZP/p/14/16).

⁸ 17 marca 2016 r. na podstawie zarządzenia Nr 58/2010 Dyrektora Zakładu.

⁹ Dotyczy postępowania Nr ZP/p/47/12 (Pełnomocnictwo z 13 sierpnia 2012 r.) i postępowania Nr ZP/p/14/16 (Pełnomocnictwo z 24 marca 2016 r.).

¹⁰ Dz. U. z 2009 r. Nr 226, poz. 1817; Dz.U. z 2013 r. poz. 231.

zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych do upływu terminu składania ofert. W postępowaniu Nr ZP/p/16/12 ogłoszenie było udostępnione w okresie dłuższym.

W kontrolowanych postępowaniach zamawiający określił kryteria oceny ofert: waga 80% - cena brutto i waga 20% - okres gwarancji (postępowanie Nr ZP/p/47/12, ZP/p/18/13, Zp/p/14/16) oraz 90% cena brutto i waga 10% - okres gwarancji (postępowanie Nr ZP/p/16/12). Zamawiający opisał przedmioty zamówienia na roboty budowlane za pomocą programów funkcjonalno-użytkowych oraz dokumentacji projektowej, przedmiaru robót oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, co było zgodne z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy *Pzp*.

We wszystkich przypadkach Dyrektor Zakładu wyraził zgodę na wszczęcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych poprzez zatwierdzenie wniosków o *wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*. Szacowanie wartości zamówienia na roboty budowlane w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego odbywało się w oparciu o postanowienia art. 33 ustawy *Pzp*, tj.: kosztorys inwestorski (postępowanie Nr ZP/p/16/12) i programy funkcjonalno-użytkowe (postępowanie Nr ZP/p/47/12, ZP/p/14/16, ZP/p/18/13). W oparciu o daty sporządzenia kosztorysu inwestorskiego oraz programów funkcjonalno-użytkowych ustalono, że we wszystkich przypadkach powyższe czynności dokonano nie wcześniej niż na 6 miesięcy przed terminem wszczęcia postępowań. W kontrolowanych postępowaniach sporządzono dokumentację powykonawczą.

Ogłoszenia o zamówieniu zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych, na stronie internetowej Zakładu www.szpitalmsw.poznan.pl oraz w siedzibie zamawiającego na „Tablicy Ogłoszeń” Działu Zamówień Publicznych i Zaopatrzenia. W przypadku zmiany *ogłoszenie o zmianie treści ogłoszenia* zamieszczano w Biuletynie Zamówień Publicznych¹¹.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podawał kwotę jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówień. W przypadku postępowania Nr ZP/p/14/16 sporządzono *Protokół z badania ofert*. W pozostałych przypadkach sporządzono wewnętrzne dokumenty pn.: *Informacje o dołączonych do oferty dokumentach i oświadczeniach*, na podstawie których dokonano wstępnej oceny celem ewentualnego wezwania wykonawców do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia dokumentów. W przypadku postępowania Nr ZP/p/14/16 zwrócono się do firmy „WOL-BUD” o złożenie wyjaśnień dotyczących elementów mających wpływ na wysokość ceny w zakresie przedstawionej oferty¹². Przedłożone przez firmę „WOL-BUD” wyjaśnienia w zakresie „rażąco niskiej ceny” zamawiający uznał za wystarczające.

W kontrolowanych postępowaniach sporządzano informacje o wyborze najkorzystniejszych ofert, które zamieszczono na stronie internetowej Zakładu oraz ogłoszenia o udzieleniu zamówienia,

¹¹ Postępowanie Nr ZP/p/16/12.

¹² *Wezwanie do złożenia wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny* z 15 kwietnia 2016 r. podpisane przez Dyrektora Zakładu.

które zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych bezzwłocznie po zawarciu umów¹³. W każdym przypadku w ramach prowadzonych postępowań opracowano *Protokoły postępowań*.

W wyniku przeprowadzonych postępowań za najkorzystniejsze - na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ - uznano oferty złożone przez Firmę „WOL-BUD”. Wykonawca spełniał warunki udziału w postępowaniach określonych w SIWZ. Zaproponowane ceny nie przekraczały kwot, jakie Zakład zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówień.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Postępowania – Poznań*, str. 229-235; 608-629, 656-659]

W ramach przygotowania postępowań opracowano projekty umów, które w sposób należyty chroniły interesy zamawiającego w zakresie niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotów zamówień, odstąpienia od umów lub nieterminowego wykonania przedmiotów zamówień poprzez ustalenie kar umownych i odszkodowań. W kontrolowanych postępowaniach Zakład żądał od wykonawców wniesienia wadium¹⁴, a przed zawarciem kontraktów wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umów¹⁵. Zabezpieczenie wniesiono w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty - pliki: *Postępowania – Poznań, Umowy – Firma Wol-Bud*; str. 302-344]

W związku z opóźniającym się wykonaniem oraz odbiorem robót wynikających z umowy Nr 90/ZP/2016 z 10 maja 2016 r., Zakład wezwał¹⁶ firmę „WOL-BUD” do przedłożenia aneksu do *Gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu* Nr 998056101674 wystawionej 10 maja 2016 r.¹⁷ Firma „WOL-BUD” poinformowała, że ubezpieczyciel celem wydania aktualnej gwarancji ubezpieczeniowej wymagał przedstawienia aneksu do umowy o przedłużeniu terminu wykonania robót oraz oświadczenia zamawiającego o wykonywaniu prac zgodnie z kontraktem¹⁸. Poprzez wystąpienie do wykonawcy robót o złożenie aneksu do gwarancji ubezpieczeniowej w Zakładzie podjęto próbę zabezpieczenia inwestora w procesie inwestycji na wypadek wystąpienia określonego w umowie zdarzenia. Niemniej, interesy Skarbu Państwa zabezpieczono poprzez zamieszczenie w przedmiotowej umowie zapisów dotyczących naliczenia kar umownych oraz odszkodowania, z czego zamawiający skorzystał¹⁹.

Należy zauważyć, że postanowienia zawarte w § 24 umowy Nr 90/ZP/2016 z 10 maja 2016 r. wskazywały przesłanki dotyczące zmiany umowy w zakresie przedłużenia terminu wykonania umowy lub jej poszczególnych części określonych w harmonogramie. Zamawiający nie miał podstaw prawnych co do możliwości przedłużenia terminu jej wykonania²⁰.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Postępowania – Poznań, Umowy z WOL-BUD*; str. 294-300, 578-607]

¹³ W postępowaniach Nr ZP/p/70/12 i ZP/p/18/13 ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono po upływie 10 dni.

¹⁴ Zgodnie z postanowieniami art. 45 ust. 4 ustawy *Pzp*.

¹⁵ Zgodnie z postanowieniami art. 150 ust. 1-4 ustawy *Pzp*.

¹⁶ Pismo Nr ZP/p/2375-14-770/16 z 29 września 2016 r.

¹⁷ Gwarancja utraciła ważność 30 września 2016 r.

¹⁸ Pismo z 29 września 2016 r.

¹⁹ Opisano w pkt 1.4 niniejszego *Sprawozdania z kontroli*.

²⁰ Przedłużenie terminu wykonania i odebrania robót wynikało z winy wykonawcy. Roboty budowlane wykonano – pod względem technicznym i jakościowym - z usterkami.

1.2. Zamówienia uzupełniające zrealizowane w ramach zamówień podstawowych

W ramach zamówień podstawowych udzielono zamówień uzupełniających²¹. Dyrektor Zakładu zatwierdził wnioski o wszczęcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Zamawiający przewidział w zamówieniach podstawowych udzielenie zamówień uzupełniających, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy *Pzp*²². Z uwagi na powyższe zamawiający zaprosił firmę „WOL-BUD” do udziału w negocjacjach w postępowaniach o udzielenie zamówień uzupełniających. Z przeprowadzanych negocjacji sporządzono *Protokoły z przeprowadzonych negocjacji*, które zatwierdził Dyrektor Zakładu.

Po negocjacjach, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 *Pzp* udzielono zamówienia z wolnej ręki. Zamówienia uzupełniającego firmie „WOL-BUD” udzielono 4 grudnia 2012 r. umową Nr 131/ZP/2012, 2 grudnia 2013 r. umową Nr 191/ZP/2013 oraz 7 stycznia 2014 r. umową Nr 9/ZP/2014 (aneksowaną 14 stycznia 2014 r.). W ramach 2 postępowań prowadzonych w trybie z wolnej ręki nie sporządzano *Protokołów konieczności* (postępowanie Nr ZP/p/63/13 i ZP/p/70/12²³), natomiast w 1 postępowaniu *Protokół konieczności* sporządzono po podpisaniu umowy (postępowanie Nr ZP/p/66/13). Przyczyną niesporządzania dokumentów w postaci tzw. *Protokołów konieczności* w ocenie Zakładu był brak przepisów w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty - pliki: *Postępowania – Poznań*; str. 160-161]

1.3. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych poniżej progu ustawowego.

W Zakładzie w latach 2011 – 2016 zrealizowano 4 postępowania o udzielenie zamówień publicznych poniżej progu ustawowego w zakresie wykonania robót budowlanych. Kontrolni poddano 2 postępowania²⁴, w których udział brała firma „WOL-BUD”, tj. *Wykonanie remontu pomieszczenia pralni i pomieszczenia gospodarczego oraz Wykonanie remontu III piętra - Klinika Chirurgii Ogólnej Naczyniowej i Angiologii*.

[Dowód: akta kontroli str. 183]

Na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy *Pzp*²⁵ Zakład skierował zapytania ofertowe do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców i zaprosił ich do składania ofert. Podstawowym kryterium oceny

²¹ Zamówienia uzupełniające do umowy Nr 77/ZP/2013 z 6 maja 2013 r. – dotyczy *Przebudowy kondygnacji na potrzeby Oddziału Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Pododdziałem Diagnostyki Kardiologicznej* (sprawa Nr ZP/p/18/13), zamówienie uzupełniające do umowy Nr 94/ZP/2012 z 6 września 2012 r. – dotyczy *Dostosowania pomieszczeń szpitalnych dla potrzeb Oddziału Hematologii i Chorób Wewnętrznych* (sprawa Nr ZP/p/47/12).

²² tj.: w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień uzupełniających, stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego i polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień, jeżeli zamówienie podstawowe zostało udzielone w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego, a zamówienie uzupełniające było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego.

²³ Do *Wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego* dołączono informację wskazującą na celowość wykonania zamówienia uzupełniającego.

²⁴ W 2013 r. – *Remont pomieszczenia pralni i pomieszczenia gospodarczego*; w 2016 r. *Remont III piętra – Klinika Chirurgii Ogólnej Naczyniowej i Angiologii*.

²⁵ Wartość zamówienia poniżej 14.000 Euro.

ofert była cena. Po uzyskaniu i porównaniu ofert na realizację omawianych zamówień za najkorzystniejszą pod względem ceny uznano ofertę firmy „WOL-BUD”. W związku z powyższym zamówienia, w trybie zapytania ofertowego, udzielono firmie „WOL-BUD” umową Nr 125/ZP/2013 z 1 lipca 2013 r. *Wykonanie remontu pomieszczenia pralni i pomieszczenia gospodarczego* oraz umową Nr 122/ZP/2016 z 15 lipca 2016 r. *Wykonanie remontu III piętra - Klinika Chirurgii Ogólnej Naczyniowej i Angiologii*.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty - pliki: *Postępowania – Poznań, poniżej progu*]

1.4. Realizacja powierzonych prac w ramach podpisanych umów.

Wartość umów zawartych - w latach 2011-2016 - przez Szpital z firmą „WOL-BUD” na wykonanie robót budowlanych wynosiła 7.481.412,30 zł²⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 184-185]

W 6 na 7 kontrolowanych postępowań roboty budowlane zakończono w terminach wynikających z umów zawartych z firmą „WOL-BUD”. Z odbiorów poszczególnych etapów robót (częściowych i końcowych) sporządzano *Protokoły częściowego/końcowego odbioru robót* zawierające *Rozliczenie wartości wykonanych robót*, podpisane przez przedstawicieli zleceniodawcy i wykonawcy oraz inspektora nadzoru. Protokoły odbioru wraz z rozliczeniami wartości wykonanych robót stanowiły podstawę do wystawienia przez wykonawcę faktur częściowych i końcowych. Po dokonaniu odbiorów terminowo dokonano płatności wobec wykonawcy. W przypadku nieterminowej realizacji przedmiotu umowy Nr 90/ZP/2016 z 10 maja 2016 r.²⁷ prawidłowo naliczono kary umowne²⁸. Zgodnie z postanowieniami § 20 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 umowy kary umowne wraz z odszkodowaniem potrącono z wynagrodzenia wykonawcy.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Postępowania – Poznań, Umowy z WOL-BUD*; str. 196-197]

2) Realizacja umów zawartych z firmą B.Braun Avitum Poland Sp. z o. o.

Działania jednostki kontrolowanej w zakresie realizacji umów zawartych z firmą B.Braun Avitum Poland Sp. z o. o. ocenia się **pozytywnie**.

SP ZOZ MSWiA w Poznaniu zawarł 23 października 2006 r. z firmą Avitum umowę *dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku*, po wyrażeniu pozytywnej opinii przez Radę Społeczną²⁹ i za zgodą

²⁶ Wartość umów objętych kontrolą wynosiła 5.029.296,58 zł.

²⁷ Umowa na *Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy X piętra Oddziału Rehabilitacji Neurologicznej wraz z pierwszym piętrzem*.

²⁸ Wystawione 15 grudnia 2016 r. Noty Księgowe Nr 01/12/2016 na 129.572 zł i Nr 02/12/2016 r. na 50.428 zł.

²⁹ Uchwała Nr 12/2006 z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie *zaopiniowania wydzierżawienia Stacji Dializ ZOZ MSWiA im. prof. L. Bierkowskiego w Poznaniu oraz części nieruchomości gruntowej*, Uchwała Nr 12-A/2006 z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie *zaopiniowania wyłączenia ze struktury organizacyjnej ZOZ MSWiA im. prof. L. Bierkowskiego w Poznaniu Stacji Dializ*.

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji³⁰. Przedmiotem umowy była dzierżawa działki o powierzchni 700 m², na której Avitum zobowiązała się wybudować - do 30 listopada 2007 r. - z własnych nakładów i na własny koszt budynek z przeznaczeniem na Stację Dializ. Po zakończeniu umowy wybudowany budynek ma zostać własnością Zakładu. Umowa została zawarta na 10 lat. Niemniej, zgodnie z zapisami umowy, po złożeniu wniosku przez Avitum, istniała możliwość przedłużenia terminu dzierżawy.

Jednocześnie, 23 października 2006 r. Avitum zawarła z Zakładem umowy „towarzyszące”, tj. umowę *dzierżawy* pomieszczeń funkcjonującej w Szpitalu Stacji Dializ o powierzchni 159,38 m² za kwotę 177.000 zł za cały okres dzierżawy wraz z przejściem zadań z zakresu dializoterapii, hemodiafiltracji i hemoperfuzji oraz zakupu sprzętu stanowiącego częściowe wyposażenie Stacji Dializ o wartości 100.000 zł, umowę na *udzielanie świadczeń zdrowotnych*, na mocy której Avitum objęła realizację kontraktu zawartego z Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w zakresie hemodializoterapii oraz zobowiązała się do realizacji usług z zakresu hemodializy, hemodiafiltracji, hemoperfuzji na rzecz Zakładu, a także przejęcia na warunkach określonych w przepisach prawa³¹ pracowników Stacji Dializ Zakładu. Zawarto również Porozumienie, w którym Avitum zobowiązała się do bezpłatnego wykonania - do 30 czerwca 2007 r. - na rzecz Zakładu regeneracji (o wartości 200.000 zł) funkcjonującego w Zakładzie instrumentarium chirurgicznego. Porozumienie zostało zmienione aneksem Nr 1 z 25 czerwca 2007 r., którym wydłużono termin regeneracji instrumentarium chirurgicznego do 31 grudnia 2008 r.

[Dowód: akta kontroli str. 63-79]

Za monitorowanie realizacji kontraktów zawartych z Avitum odpowiadali pracownicy merytoryczni zatrudnieni w Zakładzie³².

[Dowód: akta kontroli str. 149-150]

Z dokonanych ustaleń wynika, że budynek z przeznaczeniem na Stację Dializ wybudowano w terminie wynikającym z umowy *dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku*³³. Zgodnie z umową Avitum zapłaciła jednorazowo Zakładowi kwotę 1.523.000 zł³⁴ stanowiącą przedpłatę czynszu dzierżawnego za 111 miesięcy oraz zapłaciła pozostałą kwotę 127.512 zł stanowiącą równowartość

³⁰ Zgoda Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 20 października 2006 r., sygn. DZ-WOZ-2211/14/1701/06.

³¹ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94).

³² Przykładowo: postanowienia dotyczące robót budowlanych - Kierownik Działu Eksploatacji i Inwestycji, zapisy dotyczące regeneracji instrumentarium chirurgicznego- Specjalista ds. aparatury medycznej, świadczenia usług medycznych - Ordynatorzy oddziałów

³³ Firma Avitum 24 marca 2006 r. złożyła wniosek - uzupełniony 14 kwietnia 2006 r. - o wydanie pozwolenia na budowę Stacji Dializ z łącznikiem. Prezydent Miasta Poznania 5 grudnia 2006 r. wydał Decyzję Nr 374/2006 o *ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na budowie budynku stacji dializ z łącznikiem*. Natomiast 19 marca 2007 r. Decyzją Nr 599/07 Prezydent Miasta Poznania zatwierdził projekt budowy i udzielił pozwolenia na budowę/rozbiórkę dla Avitum, rozbiórkę części istniejącego budynku garażowego oraz budowę budynku Stacji Dializ z łącznikiem na nieruchomości położonej w Poznaniu przy ulicy Dojazd 34. Na podstawie *Protokołu odbioru i przekazania prac zrealizowanych w ramach zadania inwestycyjnego: Budowa Stacji Dializ (Szpital MSWiA) Poznań ul. Dojazd 34*, firma Avitum dokonała odbioru budynku 5-6 listopada 2007 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania Decyzją Nr 13/2008 wydał pozwolenie na użytkowanie budynku Stacji Dializ z łącznikiem 9 stycznia 2008 r.

³⁴ SP ZOZ posiada jedynie kartotekę – wydruk z programu Finansowo-Księgowego, z którego wynika, że Avitum dokonała wpłaty w dwóch ratach, tj.: 700.000 zł – data operacji 6 lutego 2007 r. oraz 823.000 zł – data operacji 23 marca 2007 r.

czynszu dzierżawnego za 9 ostatnich miesięcy, płatną w równych miesięcznych ratach po 14.168 zł, poczynszy od 112 miesiąca dzierżawy³⁵, tj. od lutego 2016 r. do października 2016 r.

W związku z podpisaniem 27 listopada 2013 r. aneksu Nr 1 do *umowy dzierżawy gruntu* została podwyższona stawka czynszu za m², która od 1 stycznia 2014 r. wynosiła 25,51 zł. Różnicę dopłacono zgodnie z zestawieniem podpisanym przez Głównego Księgowego Zakładu. Aneks Nr 3 do umowy zawarto 28 lutego 2014 r., zgodnie z którym od 1 marca 2014 r. stawka za czynsz dzierżawny wzrosła do 25,74 zł za m². Po zmianie, miesięczny czynsz dzierżawny wynosił³⁶ 18.018 zł. Avitum dokonała zapłaty czynszu³⁷ - za okres od listopada 2016 r. do października 2017 r. - w kwocie 216.215,99 zł³⁸, zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 5 aneksu Nr 1 do umowy³⁹.

Łączna wartość czynszu dzierżawnego za działkę o pow. 700 m² zapłaconego przez Avitum - w badanym okresie - wyniosła 2.008.810,50 zł⁴⁰.

Zgodnie z umową *dzierżawy* Avitum dokonała zapłaty⁴¹ 177.000 zł tytułem dzierżawy pomieszczeń⁴² oraz 100.000 zł tytułem zakupu⁴³ sprzętu Stacji Dializ należącego do Zakładu, a także dokonała adaptacji pomieszczeń na rzecz Szpitala⁴⁴, zgodnie z porozumieniem z 23 października 2006 r. Avitum wykonywała usługi w zakresie hemodializoterapii hemodializy, hemodiafiltracji, hemoperfuzji na rzecz Zakładu, zgodnie z zapisami *Umowy na udzielanie świadczeń zdrowotnych* oraz przejęła pracowników Stacji Dializ Zakładu⁴⁵. Ponadto, Avitum wykonywała regenerację funkcjonującego w Zakładzie instrumentarium chirurgicznego, o którym mowa w § 2 Porozumienia. Zakład nie posiada dokumentów potwierdzających wykonanie przedmiotowej usługi, ze względu na upływ okresu wymaganego do przechowywania dowodów księgowych wynikającego z ustawy *o rachunkowości*⁴⁶.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 97-98, 345-368]

Dodatkowo, 7 sierpnia 2012 r. zawarto z Avitum umowę *darowizny*⁴⁷ na 150.000 zł na nieodpłatne świadczenie usług serwisowych będącego w posiadaniu Szpitala instrumentarium chirurgicznego.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 373]

³⁵ Wydruk z systemu finansowo-księgowego.

³⁶ tj.: 700 m² x 25,74 zł.

³⁷ Faktura VAT nr DK1 – 12081/2016 z 13 stycznia 2017 r.

³⁸ Wyciąg bankowy nr 27 z systemu BGK@24 BIZNES z 8 lutego 2017 r.

³⁹ Płatność za czynsz dzierżawny - za okres od 24 października 2016 do 23 października 2026 r. - nastąpi w okresach rocznych z góry nie później niż do dnia 31 stycznia każdego roku.

⁴⁰ tj. 1.523.000 zł + 51.281,28 zł dopłata za 2014 r. + 51.608,76 zł dopłata za 2015 r. + 152.745,46 zł dopłata i czynsz za 2016 r. + 216.215,99 zł czynsz za listopad 2016 – październik 2017 r. + 13.959 zł wyrównanie za luty 2016 r.

⁴¹ Wydruk z programu Finansowo-Księgowego: wpływ kwoty 177.000 zł – data operacji 22 grudnia 2006 r.

⁴² Protokół odbioru i przekazania do użytku pomieszczeń – przekazanie nastąpiło 1 grudnia 2006 r.

⁴³ Wydruk z programu Finansowo-Księgowego: wpływ kwoty 100.000 zł – data operacji 28 grudnia 2006 r.

⁴⁴ *Protokół odbioru i przekazania do użytku pomieszczeń* z 1 grudnia 2006 r.

⁴⁵ 30 listopada 2006 r. przeniesiono 5 pracowników zatrudnionych w Szpitalu na umowę o pracę oraz 5 pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie. Kolejnego pracownika przeniesiono 31 sierpnia 2012 r.

⁴⁶ art. 74 ust. 2.

⁴⁷ Umowę zawarto na 120 miesięcy.

Szpital zawarł z Avitum 21 stycznia 2014 r. aneks Nr 2 do umowy *dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku* dotyczący rozliczania dostaw wody⁴⁸.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*]

Firma Avitum 8 maja 2013 r. wystąpiła do Dyrektora ZOZ MSW w Poznaniu z prośbą o rozważenie możliwości przedłużenia *umowy dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku* zawartej do 2016 r. o kolejne 10 lat. W uzasadnieniu wskazano zwiększającą się liczbę dializowanych pacjentów⁴⁹ oraz możliwość realizacji wcześniejszych ustaleń dotyczących adaptacji pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku Stacji Dializ oraz wybudowania dla Zakładu nowych garaży. W związku z powyższym⁵⁰ 28 października 2013 r., tj. przed zakończeniem terminu dzierżawy gruntu Dyrektor SP ZOZ MSW w Poznaniu wystąpił z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych o wyrażenie zgody na przedłużenie *umowy dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku*, wskazując korzyści wynikające ze współpracy z Avitum. Dyrektor Departamentu Zdrowia MSW - z upoważnienia Ministra Spraw Wewnętrznych - 25 listopada 2013 r. wyraził zgodę na przedłużenie do 2026 r. *umowy dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku*. W konsekwencji 27 listopada 2013 r. zawarto aneks Nr 1 do *umowy dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku*. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w aneksie Nr 1 przedmiotem umowy było wybudowanie - do 30 września 2014 r. - 10 garaży wraz z pełną infrastrukturą niezbędną do korzystania z nich na użytek i własność Zakładu, przystosowanie pomieszczeń na parterze budynku o powierzchni 333,47 m², w którym znajdowała się Stacja Dializ, do prowadzenia w niej działalności leczniczej przez Zakład. Zawarto również Porozumienie 27 listopada 2013 r. na nieodpłatne wykonanie - do 23 października 2026 r. - na rzecz Szpitala regeneracji instrumentarium chirurgicznego o wartości 200.000 zł.

Avitum wybudowała 10 garaży wraz z pełną infrastrukturą⁵¹ niezbędną do korzystania z nich na użytek i własność Zakładu⁵² oraz realizowała postanowienia wynikające z porozumienia dotyczącego nieodpłatnego wykonania na rzecz Szpitala regeneracji instrumentarium chirurgicznego o wartości 200.000 zł. Z rozliczenia za lata 2014-2016 wynika, że na dzień 31 grudnia 2016 r. do wykorzystania pozostało 18.371,67 zł. Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że potrzeby działalności Szpitala i konieczność zabezpieczenia ciągłości udzielania świadczeń medycznych zdecydowały o szybszym korzystaniu z usług bezpłatnego wykonania na rzecz Zakładu regeneracji funkcjonującego instrumentarium chirurgicznego, niż wynika to z upływu czasu na jaki zawarto porozumienie. Zakład podejmie działania polegające na wynegocjowaniu kolejnego porozumienia w zakresie świadczenia

⁴⁸ Avitum podpisał bezpośrednią umowę na dostawę wody i odprowadzanie ścieków.

⁴⁹ W 2013 r. Stacja Dializ posiadała 80 pacjentów, a po przystosowaniu parteru budynku liczba pacjentów może zostać zwiększona do 150 osób.

⁵⁰ Pismo Dyrektora SP ZOZ w Poznaniu z 5 września 2013 r. sygn. IR/225/9/97/2013 dotyczące dotychczasowej współpracy oraz chęci przedłużenia umowy za zgodą organu założycielskiego.

⁵¹ Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania 14 stycznia 2015 r. wydał decyzję Nr 28/2015, na podstawie której udzielił inwestorowi pozwolenia na użytkowanie garaży, pomieszczeń gospodarczych, wiat oraz przebudowanych garaży na terenie nieruchomości przy ul. Dojazd 34 w Poznaniu.

⁵² Garaże wraz z infrastrukturą zostały przekazane Zakładowi i stanowią własność Szpitala (Akt Notarialny Rep. A 3702/2015 z 20 maja 2015 r.).

przez Avitum nieodpłatnych usług serwisowych będącego w posiadaniu Zakładu instrumentarium chirurgicznego.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań, Dok. dot. umów zawartych z Braun Avitum*; str. 80-96, 288-289, 646-654]

Do dnia rozpoczęcia kontroli Avitum nie dokonała przystosowania pomieszczeń na parterze budynku posadowionego na działce stanowiącej przedmiot umowy o powierzchni łącznej 333,47 m² do prowadzenia w nim działalności leczniczej. Zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 3 aneksu Nr 1 do *umowy dzierżawy gruntu i budowy nowego budynku* przystosowanie pomieszczeń ma nastąpić w czasie trwania umowy, tj. do 22 października 2026 r.

[Dowód: akta kontroli str. 146-148]

3) Gospodarowanie mieniem w zakresie najmu powierzchni Szpitala dla lekarzy rodzinnych i na działalność gospodarczą.

Działania Zakładu w zakresie najmu powierzchni dla lekarzy rodzinnych i na działalność gospodarczą Szpitala ocenia się **pozytywnie**.

Zasady gospodarowania mieniem - w badanym okresie - w zakresie najmu powierzchni SP ZOZ MSWiA w Poznaniu regulowały przepisy zarządzenia Nr 58 MSWiA z dnia 24 lipca 2008 r.⁵³ a następnie zarządzenia Nr 1 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 grudnia 2011 r. w *sprawie określenia zasad zbycia, oddania w dzierżawę, najem, użytkowanie oraz użyczenie aktywów trwałych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej tworzonych przez Ministra Spraw*⁵⁴ zmienionego zarządzeniem Nr 29 MSWiA z dnia 13 czerwca 2016 r.⁵⁵ oraz wewnętrzne regulacje dotyczące najmu powierzchni⁵⁶. Wynajem powierzchni lekarzom udzielającym świadczenia

⁵³ Dz. Urz. MSWiA z 2008 r. Nr 11, poz. 54.

⁵⁴ Dz. Urz. MSWiA z 2011 r. Nr 1, poz.1.

⁵⁵ Dz. Urz. MSWiA Nr 1, poz.1.

⁵⁶ Zarządzenie nr 11/2012 Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 5 marca 2012 r. w *sprawie: ogłoszenia i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w trybie konkursu ofert w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, medycyna pracy, orzecznictwo, konsultacje specjalistyczne, wprowadzenia szczegółowych warunków konkursu ofert oraz powołania Komisji konkursowej w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu*. Zarządzenie nr 9/2014 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 17 lutego 2014 r. w *sprawie: wprowadzenia „Procedury rezerwacji i udostępniania sal konferencyjnych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. Ludwika Bierkowskiego”*. Zarządzenie 51/2014 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 16 grudnia 2014 r. w *sprawie: ogłoszenia i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w trybie konkursu ofert w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, psychiatria, rehabilitacja, konsultacje specjalistyczne wprowadzenia szczegółowych warunków konkursu ofert oraz powołania Komisji konkursowej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego*. Zarządzenie 6/2015 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 20 marca 2015 r. w *sprawie: ogłoszenia i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w trybie konkursu ofert w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, konsultacje specjalistyczne wprowadzenia szczegółowych warunków konkursu ofert oraz powołania Komisji konkursowej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego*. Zarządzenie 18/2015 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 22 maja 2015 r. w *sprawie: ogłoszenia i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na*

zdrowotne w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna, medycyna pracy, konsultacje specjalistyczne określono w zarządzeniach Dyrektora Zakładu. Ponadto, zarządzeniem Nr 9/2014 Dyrektora Zakładu z 17 lutego 2014 r. wprowadzono *Procedury rezerwacji i udostępniania sal konferencyjnych w SP ZOZ MSW w Poznaniu*.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Dokumenty otrzymane przed kontrolą + kontrola SP ZOZ Poznań*]

W okresie objętym kontrolą SP ZOZ w Poznaniu podpisał 136 umów na wynajem powierzchni dla lekarzy oraz na działalność gospodarczą, z czego w 22 umowach wynajmowana powierzchnia wynosiła powyżej 50 m².

Kontroli poddano 22 umowy na wynajem powierzchni wynoszącej powyżej 50 m². W 14 z 22 kontrolowanych umowach⁵⁷ Zakład wynajmował powierzchnię dla lekarzy, z czego 10 umów dotyczyło wynajmu powierzchni⁵⁸ wynoszącej 62,80 m². Każda z umów została zawarta z kilkoma lekarzami lub wynajmowano 1/5 z tej powierzchni. Pozostałych 8 umów⁵⁹ dotyczyło działalności gospodarczej, z czego: 1 umowa dotyczyła wynajmu powierzchni 78,68 m² dla Zakładu

świadczenia zdrowotne w trybie konkursu ofert w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, wprowadzenia szczegółowych warunków konkursu ofert oraz powołania Komisji konkursowej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSW w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego. Zarządzenie 22/2016 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przetargu na najem powierzchni Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego w trybie art. 70⁴ – 70⁵ Kodeksu Cywilnego.

⁵⁷ Umowa nr 37/N/2012 z 25 kwietnia 2012 r. zawarta na okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. – pow. 62,80 m²; umowa nr IR/113/N/2016 z 28 września 2016 r. zawarta na okres od 1 października 2016 r. do 30 września 2021 r. zmieniona aneksem nr 1 z 22 listopada 2016 r., zmiana dot. wynajmowanej powierzchni – pow. 58,77 m² (było przed aneksem 61,29 m²); umowa nr 45/2003 z 30 lipca 2003 r. zawarta na czas nieokreślony, rozwiązana 30 września 2016 r. – pow. 72,71 m²; umowa nr IR/112/N/2016 z 28 września 2016 r. zawarta na okres od 1 października 2016 r. do 30 września 2021 r. – pow. 106,16 m²; umowa nr 44/2003 z 31 lipca 2003 r. – zawarta na czas nieokreślony, rozwiązana 30 września 2016 r. – pow. 95,53 m²; umowa nr IR/82/N/2015 z 2 stycznia 2015 r. zawarta na okres od 2 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2017 r. rozwiązana 31 maja 2016 r. – pow. 1/5 z 62,80 m²; umowa nr 35/N/2012 z 25 kwietnia 2012 r. zawarta na okres 1 kwietnia 2012 r. do 31 maja 2015 r. – pow. 62,80 m² – wynajem przez 5 lekarzy; umowa nr OM/D/153/2010 z 31 maja 2010 r. zawarta na okres od 1 maja 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. – pow. 62,80 m² – wynajem przez 5 lekarzy; umowa IR/84/N/2015 z 2 stycznia 2015 r. zawarta na okres od 2 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. – pow. 1/5 z 62,89 m² – rozwiązana 30 kwietnia 2016 r.; umowa nr 36/N/2012 z 25 kwietnia 2012 r. zawarta na okres 1 kwietnia 2012 r. do 31 maja 2015 r. – pow. 62,80 m² – wynajem przez 5 lekarzy; umowa Nr IR/85/N/2015 z 2 stycznia 2015 r. zawarta na okres od 2 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. – pow. 1/5 z 62,89 m² – rozwiązana 31 maja 2016 r.; umowa Nr 34/N/2012 z 25 kwietnia 2012 r. zawarta na okres 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. – pow. 62,80 m² – wynajem przez 5 lekarzy; umowa IR/86/N/2015 z 2 stycznia 2015 r. zawarta na okres od 2 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. – pow. 1/5 z 62,89 m² – rozwiązana 30 kwietnia 2016 r.; umowa Nr 38/N/2012 z 25 kwietnia 2012 r. zawarta na okres 1 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. – pow. 62,80 m² – wynajem przez 5 lekarzy.

⁵⁸ Pismo Dyrektora SP ZOZ MSWiA z 29 marca 2017 r. sygn. IR/035/4/84/2017 - w skład powierzchni 62,80 m² wchodziły cztery gabinety lekarskie i sala egzaminacyjna, w której odbywają się badania kierowców.

⁵⁹ Umowa Nr IR/53/N/2014 z 22 lipca 2014 r. zawarta na okres od 1 sierpnia 2014 r. do 31 lipca 2022 r. – pow. 108,14 m²; umowa Nr OM/D/291/2009 z 16 lipca 2009 r. zawarta na okres od 1 sierpnia 2009 r. do 31 lipca 2014 r. – pow. 98,90 m²; umowa Nr IR/51/N/2014 z 19 maja 2014 r. zawarta na okres od 19 maja 2014 r. do 31 maja 2019 r. – pow. 89,47 m²; umowa Nr OM/D/267/2009 z 18 maja 2009 r. zawarta na okres od 19 maja 2009 r. do 18 maja 2014 r. – pow. 89,47 m²; umowa Nr OM/111/2010 z 30 kwietnia 2010 r. zawarta na okres od 1 maja 2010 r. do 30 kwietnia 2015 r. – pow. 98,03 m²; umowa z ZER MSW Nr 30/2015 z 20 lipca 2015 r. zawarta na okres od 1 lipca 2015 do 30 czerwca 2019 r. – pow. 78,68 m²; umowa z 23 października 2006 r. zawarta z Avitum na okres 10 lat – pow. 700 m², Aneks zawarty 27 listopada 2013 r. do umowy z 23 października 2006 r. – 700 m².

Emerytalno-Rentowego MSWiA, 2 umowy⁶⁰ dotyczyły dzierżawy powierzchni 700 m² przez Avitum, natomiast pozostałe dotyczyły wynajmu powierzchni na działalność gastronomiczną, apteczną i stomatologiczną.

W okresie objętym kontrolą 15 z 22 wymienionych umów rozwiązano bądź zakończył się okres na który zostały zawarte⁶¹. Na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 13 marca 2017 r. Zakład miał zawartych 6 umów⁶² na wynajem powierzchni pow. 50 m², w tym z Avitum.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 99-111, 382]

Szpital, zgodnie z obowiązującymi przepisami⁶³, w okresie objętym kontrolą każdorazowo występował do Ministra Spraw Wewnętrznych (upoważnionego dyrektora Departamentu Zdrowia) z zaaprobowanym przez Radę Społeczną Szpitala wnioskiem o wyrażenie zgody na najem oraz użyczenie pomieszczeń. Po otrzymaniu stosownej zgody Zakład przekazywał Ministrowi – informację z jakim podmiotem zawarto umowę. Zgodnie z przepisami, w latach 2011 - 2016 Szpital przekazywał Ministrowi informacje dotyczące zbycia, oddania w dzierżawę, najmu, użytkowania oraz użyczenia aktywów trwałych o wartości poniżej 50.000 zł i nieruchomości o powierzchni mniejszej niż 50 m²⁶⁴.

Wyboru najkorzystniejszych ofert na najem i użyczenie pomieszczeń dokonano zgodnie z przepisami prawa (przetarg nieograniczony lub konkurs).

Kontroli poddano również 2 umowy⁶⁵ zawarte z Karoliną Świerczyńską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Karolina Świerczyńska Przedsiębiorstwo Budowlane „WOL-BUD”. Wynajem dotyczył powierzchni 3 m², a następnie powierzchni 10 m² i nie wymagał zgody Ministra⁶⁶.

W 2016 r. z tytułu nieterminowych płatności za najem powierzchni Zakład naliczał odsetki⁶⁷, w tym za najem powierzchni poniżej 50m² dla Karoliny Świerczyńskiej⁶⁸.

[Dowód: akta kontroli płyta CD1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 112, 385-387]

⁶⁰ Umowa z 23 października 2006 r., Aneks zawarty 27 listopada 2013 r. do umowy z 23 października 2006 r.

⁶¹ 6 umów rozwiązano; 9 umów wygasło.

⁶² IR/53/N/2014 z 22 lipca 2014 r.; IR/51/N/2014 z 19 maja 2014 r.; IR/30/2015 z 20 lipca 2015 r.; IR/112/N/2016 z 28 września 2016 r.; IR/113/N/2016 z 28 września 2016 r.; Umowa z firmą Avitum.

⁶³ § 5 zarządzenia Nr 58 MSWiA z dnia 24 lipca 2008 r., zarządzenia Nr 1 MSW z dnia 7 grudnia 2011 r. oraz zarządzenia Nr 29 MSWiA z dnia 13 czerwca 2016 r. i § 21 Statutu SP ZOZ MSWiA w Poznaniu.

⁶⁴ W 2011 r. informacje przekazywano co kwartał, natomiast w latach 2012 – 2016 co pół roku.

⁶⁵ Umowa Nr OM/AG/31/2011 z 17 stycznia 2011 r. zawarta na czas nieokreślony od 17 stycznia 2011 r. – pow. 3 m² (umowa została rozwiązana 12 lutego 2011 r.); umowa najmu Nr IR/110/N/2016 z 15 lutego 2016 r. zawarta na okres od 15 lutego 2016 do 31 grudnia 2016 r. – pow. 10 m² zmieniona aneksem Nr 1 z 16 maja 2016 r. – wzrost czynszu do kwoty 400 zł, aneksem Nr 2 z 1 sierpnia 2016 r. – obniżenie czynszu do 200 zł z zapisem „*Powyższa kwota ulegnie stosunkowemu zwiększeniu o kwotę 50 zł za każdy dodatkowy dzień handlowy*” oraz aneksem Nr 3 z 16 lutego 2016 r., którym zmieniono termin obowiązywania umowy do 31 grudnia 2017 r.

⁶⁶ Działalność prowadzona przez najemcę odbywała się raz w tygodniu w godzinach 7⁰⁰-14³⁰.

⁶⁷ Odsetki naliczone za nieterminowe opłaty czynszu w 2016 r. – dotyczy umów: Nr IR/53/N/2014 – odsetki w wysokości 41,64 zł – zapłacono 16 marca 2017 r.; Nr IR/51/N/2014 – odsetki w wysokości 45,30 zł – zapłacono 20 marca 2017 r.; Nr 30/2015 – odsetki w wysokości 19,70 zł – ZER MSWiA odmówił zapłacenia odsetek; Nr 45/2003 i IR/113/N/2016 – odsetki w wysokości 19,61 zł – zapłacono 19 marca 2017 r.; Nr 44/2003 i Nr IR/112/N/2016 – odsetki w wysokości 8,61 zł – zapłacono 20 marca 2017 r. – czynsz płatny z góry do 10-go każdego miesiąca.

⁶⁸ 2,87 zł – odsetki zapłacono 16 marca 2017 r. na podstawie noty odsetkowej.

Zgodnie z Rozdziałem II pkt 12 *Instrukcji windykacji wierzytelności* wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Zakładu Nr 28/2013 z 27 maja 2013 r. w Zakładzie nie wystawia się wezwań, ani not obciążających (m.in. odsetkowych) w stosunku do wierzytelności, których wartość nie przekracza 3-krotnej opłaty za list polecony.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 380]

Należy zaznaczyć, że przychody z tytułu zawartych umów najmu pomieszczeń na terenie Szpitala w badanym okresie wynosiły 4.908.004,92 zł⁶⁹, w tym 3.859.636,82 zł - wynajem pomieszczeń innym podmiotom i 1.048.368,10 zł – wynajem poradni kontraktowych. Koszty z tytułu zawartych umów najmu pomieszczeń na terenie Szpitala w badanym okresie wynosiły 3.889.748,16 zł, w tym 1.927.658,68 zł⁷⁰ - koszty utrzymania⁷¹ pomieszczeń wynajmowanych innym podmiotom i 1.962.089,48 zł⁷² - koszty utrzymania poradni kontraktowych.

Łączny zysk z wynajmu pomieszczeń innym podmiotom - w badanym okresie - wyniósł 1.931.978,14 zł. Natomiast koszty⁷³ ponoszone przez Zakład na utrzymanie poradni kontraktowych przewyższały przychody z tytułu najmu. Niemniej w ogólnym rozrachunku, tj.: razem z kosztami i przychodami z kontraktów zawartych przez Szpital z NFZ⁷⁴, wynik finansowy w okresie objętym kontrolą był dodatni i wyniósł 2.993.694,19 zł.

[Dowód: akta kontroli płyta CD1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola SP ZOZ Poznań*; str. 570-577, 631-640]

4) Funkcjonowanie w Zakładzie rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i nepotyzmowi.

Działania w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i nepotyzmowi w Zakładzie ocenia się **pozytywnie**.

Zagadnienia dotyczące zapobieganiu i eliminowaniu mobbingu oraz jakiegokolwiek dyskryminacji pracowników w Zakładzie określono w regulacjach wewnętrznych, tj.: w zarządzeniach Dyrektora SP ZOZ MSWiA w Poznaniu w sprawie wprowadzenia regulaminów organizacyjnych SP ZOZ MSWiA w Poznaniu⁷⁵ oraz w zarządzeniu Nr 5/2012 Dyrektora Zakładu z 17 lutego 2012 r. w sprawie wprowadzenia *Kodeksu Etyki Zawodowej i Regulaminu Zespołu Etyki Zawodowej w Zakładzie powołanego zarządzeniem Nr 26/2011 Dyrektora Zakładu z 31 maja 2011 r. w sprawie powołania*

⁶⁹ W 2011 r. – 604.459,47 zł; w 2012 r. – 629.850,43 zł; w 2013 r. – 876.384,95 zł; w 2014 r. – 902.860,27 zł; w 2015 r. – 889.800,80 zł; w 2016 r. – 885.697,59 zł; styczeń-luty 2017 r. – 118.951,41 zł.

⁷⁰ 2011 r. – 190.005,80 zł; 2012 r. – 226.559,53 zł; 2013 r. – 363.157,70 zł, 2014 r. – 345.884,68 zł; 2015 r. – 362.596,62 zł; 2016 r. – 337.187,85 zł; styczeń-luty 2017 r. – 102.266,50 zł.

⁷¹ Koszt utrzymania 1 m² powierzchni w 2016 r. wyniósł 38,91 zł, natomiast w 2017 r. 41,10 zł.

⁷² 2011 r. – 378.117,46 zł; 2012 r. – 392.450,55 zł; 2013 r. – 317.797,39 zł; 2014 r. – 312.586,39 zł; 2015 r. – 252.177,13 zł; 2016 r. – 262.264,73 zł; styczeń-luty 2017 r. – 46.695,50 zł.

⁷³ Przychody: 1.048.368,10 zł; koszty: 1.962.089,48 zł; strata - 913.721,38 zł.

⁷⁴ Przychody: 23.135.370,94 zł; koszty: 19.227.955,37 zł.

⁷⁵ W badanym okresie obowiązywał *Regulamin organizacyjny* z 30 maja 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 29 października 2014 r., 1 lipca 2015 r., 29 września 2016 r.

Zespołu Etyki Zawodowej w Zakładzie, zmienionego zarządzeniem Nr 35/2013 Dyrektora SP ZOZ MSW w Poznaniu z 18 czerwca 2013 r.

W *Regulaminie Organizacyjnym* określono podstawowe obowiązki kadry kierowniczej, do których należy m.in.: przeciwdziałanie mobbingowi i jakiegokolwiek dyskryminacji pracowników. Zarządzeniem Nr 17/2013 Dyrektora Zakładu z 16 kwietnia 2013 r. w *sprawie wprowadzenia oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami dotyczącymi etyki zawodowej obowiązującymi w SP ZOZ MSW w Poznaniu* Dyrektor zobowiązał pracowników, w tym kadrę kierowniczą do złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami dotyczącymi etyki zawodowej obowiązującymi w SP ZOZ MSWiA w Poznaniu. Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że cyt.: *wobec powyższego, kadra kierownicza nie brała udziału w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania mobbingowi.*

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty - pliki: *Regulaminy organizacyjne, Mobbing*, str. 53-54, 144-145]

Na podstawie wytypowanych do kontroli 50 teczek akt osobowych, co stanowi 10% pracowników zatrudnionych w Zakładzie, ustalono że wszystkie osoby podpisały stosowne oświadczenia.

[Dowód: akta kontroli str. 165]

Zespół Etyki Zawodowej - jako ciało pomocnicze w przestrzeganiu norm etycznych - odpowiadał za prawidłowe i rzetelne wykonywanie zadań, w szczególności w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków dotyczących naruszania zasad Etyki Zawodowej, współpracy z Dyrektorem Zakładu w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących naruszenia zasad Etyki Zawodowej oraz przeciwdziałania mobbingowi. Zespół Etyki Zawodowej nie odnotował zachowań mających znamiona mobbingu. Ponadto, do Zakładu nie wpłynęły skargi/wnioski w zakresie stosowania mobbingu w Szpitalu.

[Dowód: akta kontroli str.144-145]

W okresie objętym kontrolą w Szpitalu zatrudniano 71 osób spokrewnionych ze sobą⁷⁶. Na dzień rozpoczęcia kontroli w Zakładzie zatrudnionych było 495 osób, w tym 62 osoby spokrewnione ze sobą, co stanowi 12,5%. Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że pomiędzy osobami spokrewnionymi nie występowała podległość służbowa, co potwierdzono podczas czynności kontrolnych.

[Dowód: akta kontroli str. 54, 643-645]

5) Przygotowanie inwestycji w zakresie uzasadnienia zainstalowania baterii fotowoltaicznych.

W ramach przedsięwzięcia pn.: *Kompleksowa modernizacja systemu ciepłowniczego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Poznaniu - termomodernizacja budynku oraz montaż systemu solarnego dla c.w.u.*⁷⁷, na dachu polikliniki w 2004 r. zainstalowano kolektory słoneczne, których używano w latach 2005-2010. Celem

⁷⁶ Na potrzeby kontroli w Zakładzie przygotowano *Wykaz pracowników SP ZOZ MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego spokrewnionych ze sobą.*

⁷⁷ Całe przedsięwzięcie zakończono 30 czerwca 2005 r.

zainstalowania kolektorów słonecznych było odzyskanie ciepła z energii słonecznej i wykorzystanie go do przygotowania ciepłej wody użytkowej dla Szpitala z uwzględnieniem istniejącego węzła cieplnego zasilanego z miejskiej sieci ciepłej jako podstawowego źródła ciepła.

Prace związane z wykonaniem robót polegających na montażu systemu solarnego dla c.w.u. w SP ZOZ MSWiA w Poznaniu zrealizowała firma Envirotech Sp. z o.o. na podstawie podpisanej z Zakładem 3 grudnia 2004 r. umowy Nr 71/2004. Zgodnie z postanowieniami § 6 pkt 1 umowy wynagrodzenie za wykonanie robót remontowych polegających na montażu systemu solarnego ustalono na 445.120,62 zł brutto. W toku robót zaistniały okoliczności wskazujące na konieczność wykonania robót dodatkowych związanych z montażem systemu solarnego dla c.w.u. W związku z powyższym, 10 grudnia 2004 r. sporządzano *Protokół konieczności* w tym zakresie. Roboty dodatkowe obejmowały prace o wartości 48.502,99 zł brutto. Aneksm Nr 1 z 22 grudnia 2004 r. zmieniono wynagrodzenie wykonawcy na 504.294,27 zł brutto.

Kolektory słoneczne oraz wszelkie inne urządzenia zamontowane zostały zgodnie z umową Nr 71/2004, co zostało potwierdzone *Protokołem odbioru i przekazania do użytku* z 27 grudnia 2004 r. Z treści protokołu wynika, że roboty w zakresie instalacji i urządzeń układu systemu solarnego dla c.w.u. wykonano zgodnie z projektem technicznym, kosztorysem podstawowym i powykonawczym oraz obowiązującymi przepisami warunków technicznych i Normami Polskimi. Uruchomienie układu solarnego i przekazanie do eksploatacji nastąpiło 24 marca 2005 r. na podstawie *Protokołu przekazania do użytku w zakresie wykonania instalacji układu systemu solnego dla c.w.u.*

Na realizację przedsięwzięcia, w tym na instalację kolektorów słonecznych Szpital skorzystał z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁷⁸. Instalacja kolektorów słonecznych była integralną częścią decyzji o przyznaniu środków na kompleksową modernizację systemu ciepłowniczego Zakładu. Dofinansowanie inwestycji pn.: *Kompleksowa modernizacja systemu ciepłowniczego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Poznaniu – termomodernizacja budynku oraz montaż systemu solarnego dla c.w.u* wyniosło 1.488.700 zł. Zgodnie z *Harmonogramem rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia* sporządzonym 20 czerwca 2005 r. planowany koszt całkowity związany z robotami instalacyjnymi systemu solarnego wynosił 504.300 zł brutto⁷⁹. Faktycznie wydatkowano środki w wysokości 504.294,27 zł brutto⁸⁰.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 12 kwietnia 2012 r. umorzył Zakładowi 40% zaciągniętej pożyczki na realizację przedsięwzięcia, tj. 595.480 zł brutto⁸¹.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Kontrola – pkt 5 str. 6, Kolektory słoneczne, Serwis- kolektory*; str. 52]

Wykonawca kolektorów słonecznych, zgodnie z umową Nr 71/2004 z 3 grudnia 2004 r. udzielił na okres 120 miesięcy gwarancji na wszystkie elementy kolektorów słonecznych, 24 miesiące na

⁷⁸ Umowa pożyczki Nr 24/P/OA/I/05 z 11 lipca 2015 r.

⁷⁹ Załącznik Nr 1 do umowy z 11 lipca 2005 r.

⁸⁰ Fa VAT Nr 09/04/05 z 21 kwietnia 2005 r. na 59.173,65 zł brutto i Fa VAT nr 40/12/04 z 27 grudnia 2004 r. na 445.120,62 zł brutto.

⁸¹ Pismo WFOSiGW z 17 kwietnia 2012 r. (znak: WFOS-II-DMU-KW/400/1024/2005).

pozostałe urządzenia⁸² oraz 36 miesięcy na prace montażowe, licząc od dnia podpisania protokołu odbioru, tj. 24 marca 2005 r. Niezależnie od trwającego okresu gwarancji SP ZOZ MSWiA w Poznaniu zawarł 28 września 2006 r. z firmą Envirotech Sp. z o.o. umowę serwisową Nr TS/22/06/83/2006 *na odpłatne świadczenie usług serwisowo-konserwacyjnych urządzeń solarnych. Przedmiotem umowy było przeprowadzenie od września do grudnia 2006 r. 4 wizyt serwisowo-konserwacyjnych oraz od stycznia 2007 r. do sierpnia 2008 r. 7 wizyt serwisowo-konserwacyjnych. Z uwagi na brak środków finansowych spowodowany koniecznością spłacania pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, przedmiotowa umowa nie została podpisana niezwłocznie po zamontowaniu kolektorów.*

Przedstawiono dokumenty potwierdzające przeprowadzenie 4 przeglądów w 2006 r. oraz 5 z 7 planowanych przeglądów w latach 2007-2008 (19 stycznia 2007 r., 4 kwietnia 2007 r., 15 października 2007 r., 21 stycznia 2008 r. 10 kwietnia 2008 r.). Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że cyt.: *mając na uwadze odległy czas, który minął od przeprowadzonych przeglądów oraz fakt, że pracownicy odpowiedzialni za powyższe rozwiązali umowę o prace nie udało się odnaleźć wszystkich dokumentów z lat podlegających kontroli. Po zakończeniu umowy serwisowej, przegląd urządzeń układu solarnego przeprowadzono 31 marca 2009 r. i 3 marca 2010 r. w związku ze zgłoszoną awarią.*

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: *Serwis kolektory*; str. 287-288]

Z uwagi na stwierdzony w 2010 r. znikomy efekt energetyczny instalacji, Zakład zwrócił się do wykonawcy inwestycji o dokonanie oceny stanu technicznego układu solarnego⁸³. W trakcie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdzono liczne usterki, a ich usunięcie i przywrócenie do prawidłowej funkcjonalności instalacji próżniowych kolektorów słonecznych wymagałoby wykonania robót polegających m.in. na wymianie nieszczelnych tub próżniowych, uszczelnieniu próżniowych kolektorów słonecznych, uzupełnieniu izolacji cieplnej, montażu odpowietrzników. Łączny koszt wykonania prac przywrócenia do prawidłowego funkcjonowania instalacji próżniowych kolektorów słonecznych - bez wymiany ewentualnych nieszczelnych tub próżniowych - wyceniono na 5.800 zł netto. Dodatkowe koszty związane z uzupełnieniem izolacji cieplnej oraz ewentualnym montażem odpowietrzników byłyby możliwe do ustalenia dopiero po określeniu ilości izolacji lub odpowietrzników.

W ocenie stanu technicznego układu solarnego zaznaczono, że istotny wpływ na właściwe funkcjonowanie układu solarnego ma jego poprawna eksploatacja oraz systematyczne serwisowanie przez uprawnioną do tego firmę. Doraźne wzywanie serwisantów, w przypadku pojawienia się sygnału o awarii, nie rozwiązuje problemów, jakie nawarstwiają się podczas eksploatacji instalacji próżniowych kolektorów słonecznych.

Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że Zakład nie wykonał prac wymaganych do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania instalacji próżniowych kolektorów słonecznych ze względu na brak

⁸² Wg gwarancji producenta, jednak nie krócej niż 24 miesiące.

⁸³ Firma Envirotech Sp. z o.o. 3 listopada 2010 r. przeprowadziła wizję lokalną. Ponadto, 5 listopada 2010 r. przeprowadziła kolejną wizję lokalną wspólnie z przedstawicielem producenta kolektorów słonecznych firmy Viessmann. Z przeprowadzonych wizji sporządzono 15 listopada 2010 r. ocenę stanu technicznego układu solarnego.

środków finansowych. Ponadto, technologia w jakiej wykonano instalację próżniowych kolektorów słonecznych, oceniona została jako przestarzała. Konserwacja i naprawa istniejącej instalacji nie miała więc uzasadnienia ekonomicznego.

[Dowód: akta kontroli str. 52-53, 151-152]

W 2016 r. firma inVolte złożyła ofertę na przebudowę przestarzałego systemu solarnego na instalację fotowoltaiczną przy wykorzystaniu istniejących elementów instalacji. Zalety i zyski z proponowanej modernizacji instalacji wykaże audyt energetyczny, który zostanie wykonany przez profesjonalną firmę. Wówczas Zakład podejmie ostateczną decyzję o przystąpieniu do modernizacji systemu solarnego.

[Dowód: akta kontroli str. 151-152]

Należy zaznaczyć, że nie sporządzono analizy wskazującej na okres, w którym instalacja kolektorów słonecznych miała być wykorzystywana. Jedynym dokumentem stanowiącym analizę termomodernizacji budynku oraz instalacji c.w.u. był *Audyt energetyczny budynku*.

W 2006 r. opracowano „Ekobilans” z którego wynika, że roczna oszczędność z tytułu korzystania z kolektorów słonecznych oszacowana została na poziomie 78.334,9 kWh, a zysk solarny na poziomie 62.573,7 kWh. Zakład nie posiada wiedzy czy Szpital faktycznie uzyskał oszczędności z tytułu korzystania z kolektorów słonecznych. Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że cyt.: *Zakład nie dokonał sprawdzenia oszczędności płynącej z tytułu ich zamontowania, ponieważ ich montaż stanowił jedynie wsparcie modernizacji systemu ciepłej wody użytkowej*. Brak wiedzy inwestora na temat uzyskanych oszczędności z tytułu korzystania z kolektorów słonecznych wskazuje na niewystarczające działania w zakresie planowania przedsięwzięcia i monitorowania uzyskanych rezultatów. Analiza uzasadniająca ekonomiczne wykorzystanie kolektorów słonecznych, w tym pozyskane oszczędności z tytułu ich wykorzystania wskazałyby m.in. na zasadność zrealizowania przedsięwzięcia oraz stopę zwrotu z inwestycji w stosunku do poniesionych kosztów.

[Dowód: akta kontroli płyta CD 1 - zeskanowane dokumenty – pliki: Kolektory słoneczne, *Serwis kolektory*, str. 146-148]

Zakład, mając na uwadze pozyskanie energii elektrycznej do grzania ciepłej wody użytkowej, przewidział zainstalowanie baterii fotowoltaicznych w ramach nowej inwestycji pn.: *Rozbudowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Poznaniu im. prof. Ludwika Bierkowskiego*.

Z uzyskanych wyjaśnień od Dyrektora Zakładu - w zakresie przyczyn dotyczących podjęcia decyzji o zainstalowaniu baterii fotowoltaicznych w ramach nowej inwestycji - wynika, że cyt.: *Wykorzystanie potencjału energetycznego odnawialnej energii słonecznej legło u podstaw decyzji o zainstalowaniu baterii fotowoltaicznych w ramach nowej inwestycji polegającej na rozbudowie Zakładu. Baterie te stanowią nowoczesny i skuteczny sposób pozyskiwania energii słonecznej. Planowane baterie będą usytuowane na elewacji zewnętrznego szybu windy 11 kondygnacyjnego budynku szpitalnego i nowobudowanego budynku bloku operacyjnego i centralnej sterylizacji - co ważne od strony południowej, najbardziej nasłonecznionej. Planowane przedsięwzięcie wpisuje się również w Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. W ramach Osi*

Priorytetowej 3. Energia, przyjęty cel szczegółowy zmierza do zwiększania poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Kolejną dla Zakładu przesłanką pozyskiwania odnawialnej energii słonecznej za pomocą nowoczesnych i wydajniejszych rozwiązań technicznych jakim są baterie fotowoltaiczne, jest perspektywa obniżenia kosztów korzystania z konwencjonalnej energii elektrycznej i ciepłej. Stąd Zakład planuje zwrócić się do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu o sfinansowanie przedsięwzięcia.

[Dowód: akta kontroli str. 146-148, 236-286]

* * *

Zalecenia i wnioski:

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnoszę o:

- 1) Sporządzanie *protokołów konieczności* w przypadku udzielania zamówień uzupełniających tego samego rodzaju, co zamówienie podstawowe, celem wskazania celowości wykonania zamawianych usług lub robót budowlanych.
- 2) Przeprowadzenie analizy uzasadniającej ekonomiczne wykorzystanie, planowanych do zainstalowania, baterii fotowoltaicznych w ramach nowej inwestycji, w szczególności z uwzględnieniem przewidywanego okresu użytkowania oraz stopy zwrotu z inwestycji.
- 3) W przypadku zainstalowania systemu fotowoltaicznego - w ramach realizowanej inwestycji - systematyczne dokonywanie serwisowania w celu utrzymania właściwego stanu technicznego i wydłużenia okresu użytkowania systemu.

* * *

Stosownie do postanowień art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania kierownikowi jednostki kontrolowanej służy prawo przedstawienia do niego stanowiska. Powyższe nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej zobowiązuję Pana Dyrektora do przedstawienia - w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania - informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich nie podjęcia.

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – SP ZOZ MSWiA w Poznaniu

Egz. Nr 2 - aa

Sporządził/wykonął: Zespół kontrolerów MSWiA

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

z p. Sebastian CHWAŁEK
Sekretarz Stanu